

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. július hó 05. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. november hó 08. napján kihirdetett Kb.I.20/2016/4/I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét bujtogató vétségének (Btk. 448. § (1) bekezdés) minősíti.

A vádlottal szemben alkalmazott intézkedést 1 (egy) év próbára bocsátásra súlyosítja.

Indokolás:

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. november 08. napján kihirdetett Kb.I.20/2016/4/I. számú ítéletével **vádlott**at bűnösnek mondta ki szolgálati tekintély megsértésének büntetében (Btk. 447. § (1) bekezdés a./ pont és (2) bekezdés), ezért megrovásban részesítette.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész nyilatkozattételre fenntartott három napon belül a vádlott terhére súlyosításért, pénzbüntetés és rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és a védője a nyilatkozattételre fenntartott három napon belül nem jelentettek be jogorvoslatot.

Az ügyész csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben kifejtette azon álláspontját, hogy a bíróság eltúlzottan enyhe intézkedést alkalmazott a vádlottal szemben a három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő szolgálati tekintély megsértése minősített esetének megvalósítása miatt. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat ítélje pénzbüntetésre, és alkalmazzon vele szemben rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetést is.

A vádlott meghatalmazott védője utóbb csatolta az ügyészi fellebbezésre tett észrevételeit. Ebben kifejtette, hogy az ügyészség büntetés súlyosítására irányuló fellebbezésének indokolása megalapozatlan, ugyanis nem lehet súlyosító körülményként értékelni azt, hogy a vádlott cselekménye a szolgálati rendet és fegyelmet sértette, hiszen ez a bűncselekmény tárgya. Indítványozta az ügyészi fellebbezés elutasítását, mivel az ügyész azt nem indokolta. Utalt arra is,

hogy a büntetőeljárással a büntetési célok közül a generál és speciál preventív cél egyaránt megvalósult. Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1150/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést a pénzbüntetés tekintetében tartotta fenn. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárása során ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, mérlegelési jogkörében eljárva, helyesen állapította meg a tényállást, amely felülbírálatra alkalmas. Indokolási kötelezettségének a szükséges terjedelemben eleget tett, okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményét. Kifogásolta ugyanakkor, hogy az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása során nem vette figyelembe a vádlott terhére, hogy a bűncselekményt a szolgálati személyek széles köre észlelte, és az a magasabb előjárók tudomására is jutott. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a vádlottal szemben szabjon ki pénzbüntetést.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott az utolsó szó jogán és a saját védelmében előadta, hogy továbbra sem érzi magát bűnösnek, az előjáróját nem akarta megsérteni. Lényegében megismételte korábban előterjesztett védekezését, hangsúlyozva, hogy a beosztásból történő felfüggesztése önmagában is súlyos joghátrány. Kifejtette azt is, hogy nem ért egyet az ügyészi fellebbezéssel, nem fogadja el azt az érvet, hogy a magasabb előjárók tudomására is jutott a cselekménye. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság hagyja helyben az elsőfokú ítéletet.

A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalása során az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Bizonyítékértékelő tevékenységével összefüggésben azt állapította meg a fellebbviteli bíróság, hogy a szükséges és elégséges bizonyítást lefolytatta. Ennek keretében kihallgatta a vádlottat. A vádlott által előterjesztett védekezést ellenőrizte, amely során kihallgatta a sértettet, az ügyről releváns ismeretekkel rendelkező tanúkat, ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük a vádlott által készített tablót. A vádlott védekezését az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal 2. bekezdésében rögzítette. Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldalának utolsó előtti bekezdésétől az 5. oldal 6. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Mindezek alapján a vádlott terhére marasztaló ítéleti tényállást állapított meg.

A másodfokú bíróság az ítéleti tényállás személyi részét a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján - figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára - azzal egészíti ki, hogy „a vádlott felesége harmadik gyermekükkel várandós”. Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság által ítélete 2. oldalán rögzített tényállás tehát megalapozott, már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, de tévedett a cselekmény jogi minősítésekor.

A Btk. 448. § (1) bekezdésébe ütköző bujtogatás vétségét az követi el, aki a katonák között az előjáró, a parancs, a szolgálati rend vagy a fegyelem iránt elégedetlenséget szít. A Btk. 447. § (1) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértésének vétségét pedig az, aki az előjáró tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti. Mindkét katonai bűncselekmény

függелеmsértő cselekmény, amelyek egyaránt a szolgálati rendet, szolgálati felsőbbbséget támadják. A két cselekmény közötti különbség pedig az, hogy a szolgálati tekintély megsértése nyílt támadást jelent a függelmi viszonyokkal szemben, míg a bujtogatás elkövetője olyan magatartást valósít meg, amely bár nem jelent nyílt támadást, azonban aláássa a katonai rendet, fegyelmet, amely eredményeként e bűncselekmény által előidézett elégedetlenség talaján könnyebben valósulhatnak meg súlyosabb függелеmsértő bűncselekmények. A bujtogatás nem célzatos bűncselekmény, eshetőlegesen szándékkal is elkövethető. A bujtogatás elkövetési magatartásaként megjelölt „elégedetlenség szításán” olyan tevékenységet kell érteni, amely - az általános értelmezésnek megfelelően - az előjáró, a parancs vagy általában a szolgálati rend vagy fegyelem iránti engedetlenség felkeltésére, előidézésére, fokozására vagy táplálására objektíve alkalmas. (BH.1998.115.)

A vádlott azon magatartása, hogy a többletjuttatása összegét készpénzben tablóra rögzítette, majd „szégyenpénz” felirattal az őrsparancsnoki irodával szemben lévő falra kiakasztotta mindenki számára nyilvánvalóan tudott okból, a bujtogatás törvényi tényállási elemeit merítette ki. A szolgálati tekintély megsértésének büntetése ugyanakkor nem állapítható meg jelen ügyben, mert nem nyílt támadás történt az őrsparancsnok tekintélye ellen.

A vádlott alappal nem hivatkozhat arra, hogy cselekményével az Alaptörvényben írt szólás szabadságát gyakorolta. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 21. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a hivatásos állomány tagja a részére kiadott parancsot, intézkedést nem bírálhatja, arról a jog- és érdekérvényesítő tevékenysége körén kívül véleményt nem mondhat, szolgálati rendet és a fegyelmet sértő nyilatkozatot nem tehet. A (2) bekezdés értelmében a szolgálati rendet és a fegyelmet veszélyeztető sajtóterméket a hivatásos állomány tagja nem állíthat elő és nem terjeszthet, ilyen tartalmú plakátot, hirdetményt vagy emblémát nem függeszthet ki. A vádlott tényállásban írt cselekményével e rendelkezésekkel is kifejezetten szembehelyezkedett.

A 8/2004. (III.25.) AB határozat szerint a fegyveres szervek megfelelő működése nem valósítható meg az annak megakadályozására irányuló jogi szabályozás nélkül, hogy a fegyveres szervek tagjai aláássák vagy bomlasszák a testület fegyelmét, ezért a szolgálati rend megtartásához fűződő érdek a fegyveres szerv sajátos függelmi viszonyai között indokoltta tesz csak az e szerveknél érvényesülő tilalmakat. A bírálat, a nyilatkozat és a véleménynyilvánítás Hszt.-beli korlátozása a fegyveres szervek feladatellátása zavartalanságának biztosítása céljából szükséges és arányos mértékű.

A fentiek alapján tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletét megváltoztatta és a vádlott cselekményét bujtogatás vétségének (Btk. 448. § (1) bekezdés) minősítette.

A büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Nem tolerálható, hogy fegyveres szerv tagja aláássa vagy bomlassza a testület fegyelmét, ezért a szolgálati rend megtartásához, akadálytalan működtetéséhez fűződő érdeket sértő cselekmény nem veszélytelen a társadalomra. A fellebbviteli bíróság tehát nem értett egyet a megrovás alkalmazásával, ugyanakkor nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontjával sem, mely szerint a pénzbüntetés szolgálna megfelelően a büntetési célokat a vádlott vonatkozásában, mert azt eltúlzottnak tartja. A pénzbüntetés kiszabását sem a cselekmény tárgyi súlya, sem a büntetési célok nem indokolják. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a próbára bocsátás nevelő hatású jogintézmény, nem

akadály a rendőri pályafutás folytatásának és a vádlott személyiségére is figyelemmel ez az intézkedés alkalmas vele szemben a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok elérésére. Minderre figyelemmel a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben alkalmazott megrovás intézkedést 1 (egy) év próbára bocsátásra súlyosította.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. július 05.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős.

Budapest, 2017. július 05.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke